

Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek č. 9/2007
Rozhodnutí č. 49 - účinná lítost, TČ zanedbání povinné
výživy

Neplnění zákonné vyživovací povinnosti nebo vyhýbání se takové povinnosti by podle judikatury mělo být soustavné a trvat delší dobu. Zpravidla by se mělo jednat o dobu šesti měsíců, i když není vyloučeno, že v závislosti na okolnostech případu budou znaky tohoto trestného činu naplněny i při době kratší, která by se však době šesti měsíců měla blížit (č. 49/1992 Sb. rozh. tr.).

Jestliže pachatel trestného činu zanedbání povinné výživy podle § 213 tr. zák. uhradil předtím, než soud prvního stupně počal vyhlašovat rozsudek, pouze část dlužného výživného, jehož neplacením se dopustil trestného činu, tak nejenže už z tohoto důvodu nejsou splněny podmínky účinné lítosti podle § 214 tr. zák., ale uvedená okolnost (tj. částečná úhrada dluhu na výživném) je irelevantní i z hlediska posuzování toho, po jakou dobu pachatel neplnil zákonnou vyživovací povinnost nebo zda se jí vyhýbal soustavně a po delší dobu (srov. rozhodnutí č. 49/1992 Sb. rozh. tr.). Skutečná doba páčání tohoto trestného činu se v takovém případě nezkracuje o dobu odpovídající částce, v které pachatel dodatečně splnil svou zákonnou vyživovací povinnost. K pozdějšímu uhrazení části dlužného výživného pachatelem lze přihlídnout při ukládání trestu (např. jako k polehčující okolnosti ve smyslu § 33 písm. h) tr. zák.) a ve výjimečných případech, když zůstane

neuhrazena jen zcela zanedbatelná částka výživného, nebude vyloučeno použití ustanovení § 65 tr. zák. o zániku nebezpečnosti trestného činu pro společnost.

(Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 10. 2006, sp. zn. 3
Tdo 1074/2006)

Obviněný L.B. byl Okresním soudem v B. uznán vinným trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák., jehož se dopustil tím, že od 1. 10. 2004 do 15. 4. 2005 ničím nepřispěl na výživu svého nezletilého syna, přestože mu tato povinnost vyplývala jak ze zákona o rodině, tak i z rozhodnutí soudu, a to ve výši 500 Kč, které měl odevzdávat k rukám matky. Celkem dlužil částku ve výši 3 500 Kč, kterou dne 8. 6. 2005 snížil o částku 1 500 Kč. U zaměstnavatele nenahlásil svou vyživovací povinnost ani nežádal o provádění srážek ze mzdy, a navíc sám předčasně ukončil pracovní poměr, aniž si zajistil nové zaměstnání. Následně nikde nepracoval a nespolupracoval ani s úřadem práce. Za tento trestný čin mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání 7 měsíců.

Rozsudek okresního soudu napadl obviněný odvoláním, o němž rozhodl krajský soud v jeho prospěch a zrušil napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b) d) tr. ř. v celém rozsahu a za podmínek § 259 písm. b) tr. ř. zprostil obviněného L. B. obžaloby.

Nejvyšší státní zástupkyně podala proti rozhodnutí krajského soudu dovolání směřující proti všem výrokům napadeného rozsudku. Jako dovolací důvod uvedla § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., tj. nesprávné právní posouzení

skutku. Podle dovolatelky neplnil obviněný L. B. svou vyživovací povinnost po dobu 7 měsíců, nikoli pouze 4 měsíců, jak dovodil odvolací soud poté, co odečetl 3 měsíce na základě dodatečného uhrazení částky 1 500 Kč, která v tomto případě odpovídá právě tříměsíčnímu výživnému. Na tomto základě dospěl odvolací soud k závěru, že se skutek sice stal, ale nenaplnuje z hlediska materiální stránky znaky trestného činu zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák.

Z hlediska užití ustanovení § 214 tr. zák. nemá takové částečné uhrazení dlužného výživného význam. Pro splnění podmínek účinné lítosti je třeba splnění vyživovací povinnosti v celém rozsahu.

Dovolatelka proto navrhl, aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek včetně dalších rozhodnutí obsahově navazujících a aby tomuto soudu přikázal nové projednání a rozhodnutí věci.

Nejvyšší soud označuje uhrazení části dlužného výživného obviněným jako jednání s prvky účinné lítosti podle § 214 tr. zák., tím ovšem nejsou splněny podmínky, za nichž zaniká trestnost trestného činu zanedbání povinné výživy. Stejně tak označuje konstrukci jakési přímé úměry - čím víc pachatel zaplatí na dlužném výživném do vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně, o to více by se fakticky zkrátilo trvání činu - za nesprávný výklad. V případě obviněného L. B. jde o soustavné a po delší dobu trvající neplnění vyživovací povinnosti, tj. více než 6 měsíců (srov. rozh. č. 49/1992 Sb. rozh. tr.). Skutečnost, že později uhradil část dlužného výživného, je možné zohlednit

při ukládání trestu jako polehčující okolnost ve smyslu § 33 písm. h) tr. zák.

Nebezpečnost trestného činu pro společnost, resp. její zánik může přicházet v úvahu, je-li neuhrazená částka zcela zanedbatelná.

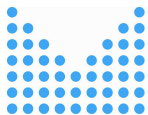
Na základě těchto úvah dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání je důvodné, rozhodnutí trpí vadami ve smyslu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., a proto napadený rozsudek krajského soudu v celém rozsahu zrušil a přikázal mu nové projednání a rozhodnutí věci.

Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek č. 10/2007

Rozhodnutí č. 58 - podání v elektronické podobě

Podle § 59 odst. 1 tr. ř. lze podání učinit mimo jiné v elektronické podobě podepsané elektronicky podle zvláštních předpisů. Tímto zvláštním předpisem je zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Pro podání učiněná v rámci trestního řízení se však mohou za účelem elektronického podpisu používat pouze zaručené elektronické podpisy a kvalifikované certifikáty vydávané akreditovanými poskytovateli certifikačních služeb (§ 11 cit. zák.). Údaj o takovém poskytovateli nebo přímo certifikát je pak ten, kdo činí podání elektronicky, povinen připojit k podání (§ 59 odst. 2 tr. ř.).

Bylo-li určité podání (např. dovolání) učiněno sice v elektronické podobě, ale bez splnění uvedených podmínek, nejsou s ním spojeny žádné účinky řádného podání, tj. ani případné zachování lhůty k podání opravného prostředku.

Pokud zákon vyžaduje, aby podání (např. opravný prostředek) bylo učiněno v určité lhůtě, pak uvedený nedostatek elektronického podání lze napravit jen v této lhůtě.

(Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. 5
Tdo 1059/2006)

Vrchní soud v Praze uznal obviněného P. Y. N. spolu s další obviněnou vinným. Proti tomuto rozsudku podal obviněný prostřednictvím své obhájkyne dovolání. Nebyla podle něj prokázána jeho vina, zejm. naplnění subjektivní stránky trestných činů. Navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadené rozhodnutí a zprostil ho obžaloby v celém rozsahu.

Nejvyšší státní zástupkyne se k podanému dovolání vyjádřila prostřednictvím státního zástupce Nejvyšší státního zastupitelství v tom smyslu, že je důležité zabývat se mj. otázkou včasnosti elektronického podání. Podle názoru státního zástupce je elektronické podání podáno včas, pouze pokud je opatřeno elektronickým podpisem podle zvl. předpisů. Dále nesouhlasí s tvrzením odvolatele, že pro dovolání zní důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Z výše uvedených důvodů navrhl, aby podané dovolání bylo odmítnuto z důvodů uvedených v § 265i odst. 1 písm. b), nebudou-li splněny podmínky pro postup podle § 265i odst. 1 písm. c) tr.ř.

Nejvyšší soud zjistil z trestního spisu krajského soudu, že obhájkyne elektronicky odeslala dovolání dne 14. 12. 2005. Podle § 59 odst. 1 tr. ř. lze podání učinit mimo jiné v el. podobě podepsané elektronicky podle zvláštních předpisů, tj. zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém

podpisu a o změně některých dalších zákonů. Tedy ten, kdo činí podání podle tohoto zvláštního předpisu, uvede současně poskytovatele certifikačních služeb, který jeho certifikát vydal a vede jeho evidenci, nebo certifikát připojí k podání. Obhájkyňe zaslala dne 14. 12. 2005 dovolání elektronicky, aniž by splnila výše uvedené podmínky podle zvláštního předpisu. Navíc posledním dnem pro podání dovolání ve smyslu § 265e odst. 1 tr. ř. byl den 14. 12. 2005. Nicméně podané dovolání došlo soudu prvního stupně jako datová zpráva až 15. 12. 2005.

Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší soud k závěru, že obviněný P. Y. N. podal v projednané věci dovolání opožděně, proto bylo jeho dovolání odmítnuto podle § 265i odst. 1 písm. c) tr. ř.

**JUDr. Ivana Rabinská, Katedra trestního práva,
Univerzita Palackého Olomouc**